

Kolektivu preduzeća „Iskra“

Kranj

Najlepše zahvaljujem na čestitki koju ste mi uputili povodom izbora za Predsjednika Republike.

Tito

Simpozij o integraciji

V Rogaški Slatini je bilo v dneh od 29. do 31. maja tega leta tridnevno posvetovanje o vprašanih integraciji in decentralizaciji upravljanja v gospodarstvu, katerega pobudnika in organizatorja sta bila Višja ekonomsko-komercialna šola v Mariboru in Društvo ekonomistov iz Maribora.

Predloženi in tudi na simpoziju podani referati so tako iz teoretskega kot iz praktičnega stališča govorili o pomenu integracije. Ugotovljeno je bilo, da se v svetovnem gospodarskem sistemu integracijski procesi v zadnjem času dokaj hitro vrše. Razumljivo je, kar je bilo poudarjeno tudi v referatih, da Jugoslavija ne more ostati zunaj tega gospodarskega dogajanja. Eden izmed osnovnih atributov nadaljnjega razvoja jugoslovankega gospodarstva so nesporno integracijski procesi v raznih oblikah, zlasti to še drži sedaj ob večjih možnostih vključevanja v mednarodno delitev dela. Kakor je že znano, se pripravljajo predpisi, ki bodo omogočili združevanje sredstev s tujimi fizičnimi in pravnimi osebami in s tem tudi omogočili prožnejše oblike vključevanja v mednarodno gospodarjenje.

Vključevanje v mednarodno delitev dela zahteva zlasti proizvodnjo z ustrežno kvaliteto, svetovne cene in dobave v dogovorjenih rokih. To pa je seveda možna izvršiti le specializirana serijska proizvodnja z moderno organizacijo in tehnologijo. Nujno je, da za dosego teh ciljev tudi v jugoslovanškem prostoru pristopimo do določenih integracij.

Kot primer je bila na sim-

poziju omenjena tudi integracija na področju elektronske industrije v naši državi. Ta panoga ima v svetu fantastičen napredek. Ne da bi konkretno to utemeljevali, nas lahko že poleti v veselje, kjer je osnova teh dosežkov tudi elektronika, v to tudi prepričajo.

(Dalje na 2. strani)

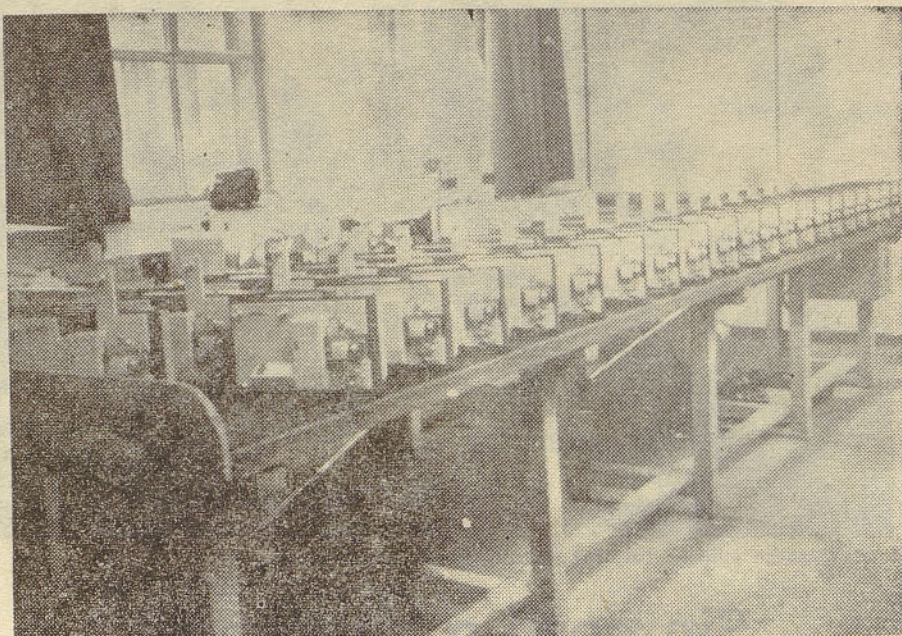
Veliko število prijav

Zanimanje za III. poletne igre ZP ISKRA je med našimi organizacijami zelo veliko, saj je že 15 organizacij prijavilo svojo udeležbo. V vseh pet disciplinah bo nastopilo 7 organizacij. Iz teh podatkov se vidi, da je šport — rekreacija — v naših organizacijah v precejšnji razgibanosti.

Komisija za šport in rekreacijo pri sindikalnem odboru ZP je na svoji seji 30. maja sprejela vse potrebne predpise za potek iger, katerih organizator bo ZZA v Ljubljani, zato bodo tudi tekmovanja v Ljubljani. Komisija je sprejela sklep, da je za rok za prijave ekip, ki se bodo udeležile iger — določen 15. junij.

Vse organizacije ZP ISKRA vabimo, da uredijo tako, da bo sobota 8. julija prosta. Nekatere organizacije imajo prost ponedeljek 3. julija, v tem primeru pa v soboto 8. julija delajo, s tem pa bi one-mogočili udeležbo članov iz teh organizacij, čeprav so praktično že skoraj vse organizacije prijavile svoje sodelovanje na III. poletnih igrah ZP ISKRE.

Športniki ZP ISKRA! — Prijavite se in dokažite svoj borbeni duh! Takoj začnite s treningi svojih ekip!

Serijski pripravljeni 8 mm kinoprojektorji, izdelek »Elektromehanike« tik pred transportom v »Odpremo«

Gospodarski načrt ZP za leto 1967

Delavski svet ZP Iskra je na osnovi začrtanih smernic splošne gospodarske politike v okviru gospodarske reforme sprejel že pred sestavo gospodarskih načrtov organizacij za leto 1967 smernice poslovne politike za leto 1967. Iz teh smernic je razvidno, da morajo organizacije pri sestavljanju svojih načrtov predvsem zagotoviti takšen obseg proizvodnje, ki bo pokrit z viri obratovalnih sredstev, da bodo upoštevani v načrtih realni koeficienti obračanja in izbran takšen asortiman izdelkov, ki omogoča dohodek, s katerim bodo organizacije in ZP pokrivalo vse svoje obveznosti in ustvarile sredstva za razširjeno reprodukcijo.

Za doseg ciljev morajo organizacije poskrbeti za realizacijo svojih sanacijskih načrtov obratnih sredstev. Poleg izvajanja sanacije je potrebno boljše in intenzivnejše izkoriščanje proizvodnih kapacitet, zboljšati je treba tehnološke postopke, smotrnejše zaposlovanje delovno silo, rentabilnejše angažirati obratna sredstva in posvetiti vso pozornost pra-

vilnemu in dobremu vodenju kadrovske politike in predvsem stremeti za tem, da organizacije obdržijo likvidnost. Pri sestavljanju načrtov smo se morali zavedati, da je tržišče tisto, ki nam diktira proizvodnjo in ne obratno, ter da je nujna še intenzivnejša vključitev v mednarodno delitev dela. V smernicah je posebej poudarjeno, da mora ZP kot celota težiti in realizirati čim večji izvoz naših izdelkov in to predvsem na konvertibilna področja. Pri tem pa moramo še posebej paziti na kvaliteto izdelkov, pravočasnost dobav in cene. V skladu s produktivnostjo, rentabilnostjo in ekonomičnostjo pa so organizacije in ZP kot celota dolžne zagotoviti realni dvig osebnih dohodkov.

Po teh smernicah so organizacije sprejele gospodarske načrte, iz katerih je razvidno, da bodo povečale v letu 1967 fizični obseg proizvodnje za 20 %, dohodek za 20,8 %, ostanek dohodka za lastne sklade pa za 5,7 % nasproti letu 1966.

Tako predvidevajo organizacije ZP, da bo znašal fizični obseg proizvodnje v letošnjem letu kar preko 77 milijard S din, ob istočasnem povečanju števila delavcev za 3,6 % nasproti letu 1966. Mišljenja smo, da tako povečanje števila zaposlenih ni realno, zato bi morale organizacije poskrbeti za notranje premike delovne sile iz ene

organizacije v drugo, kjer pa je povečanje nujno potrebno in notranji premiki niso možni, pa naj se najame delovna sila izven organizacij ZP, toda le v minimalnem številu, in to delavce, ki imajo odgovarjajočo šolsko ali strokovno izobrazbo za prosta delovna mesta. Razpoložljive kapacitete v osnovnih sredstvih in delovni sili so po našem mišljenju takšne, da omogočajo realizacijo postavljenih načrtov, seveda če so izpolnjeni tudi drugi pogoji, ki spremljajo realizacijo načrtov, s sedanjim številom zaposlenih, gledano s stališča ZP kot celote.

Neto osebni dohodki delavcev sicer iz leta v leto rastejo, vendar smo še razmeroma daleč izpod poprečja SRS. Zato moramo posvetiti izboljšavi tehnoloških postopkov in s tem v zvezi zmanjšanju stroškov poslovanja vso pozornost, da bomo na ta način dvignili dohodek, ki nam bo omogočil izplačila OD vsaj v poprečni republiški višini.

Pri angažiranju sredstev tekoče amortizacije in ostanke dohodka po zaključnem računu za leto 1966 velja opozoriti organizacije, da rezervirajo amortizacijo oziroma ostanek dohodka po zaključnem računu za leto 1966 za pokrivanje obveznosti v letu 1968 če jim ostanek dohodka po zaključnem računu za leto 1967 in sproti razpoložljiva amortizacija v letu 1968 ne bi zadoščala za pokrivanje obveznosti v letu 1968. Organizacije, ki tega ne bi upoštevale, ne morejo po našem mišljenju računati na posojila za poravnavo obveznosti iz sredstev skupnega poslovnega sklada združenega podjetja. To pomeni, da bi se na ta način organizacija privedla v kreditno

(Dalje na 3. strani)

Iz montažnega oddelka tovarne »Avtoelektrika« Nova Gorica

Simpozij o integraciji

(Nadaljevanje s 1. strani)

Dobre rezultate na področju razvoja elektronske industrije bomo lahko dosegli le z združenimi silami tako znanstvenega razvoja kot proizvodnje. V smeri doseganja čimboljših ekonomskih rezultatov na področju te panoge industrije so se tudi predstavniki delovnih kolektivov združenega podjetja ISKRA Kranj, Radioindustrija Zagreb in Rudi Čajavca Banja Luka začeli pogovarjati o možnosti integracije teh treh podjetij. Oblika, ki bi povezovala ta tri podjetja, bi bilo združeno podjetje kot forma, ki je možna tako vertikalno kot horizontalno povezovati gospodarske organizacije v širšem prostoru. Ta oblika omogoča tako vodenje določene enotne gospodarske politike, koncentracijo finančnih sredstev in decentralizacijo samoupravljanja.

Predpisi Temelnjega zakona o podjetjih pa imajo o ureditvi združenih podjetij tudi nekatere nedostatke, na katere smo v združenem podjetju ISKRA opozorili pristojne organe in predlagali, da se ti nedostatki odpravijo. Za izvedbo navedene integracije bomo morali seveda premagati še določene težave. Prvi problem je — podati koncept bodočega proizvodnega programa v integriranem podjetju. To bo zahtevalo mnogo strokovnega dela, zlasti na tistih področjih, kjer se dosedanj proizvodni program prekriva. Nič manjši problem je — omogočiti integriranemu podjetju določena finančna sredstva, in to s koncentracijo lastnih sredstev, kot s pomočjo kreditnega trga. Treba se je zavedati, da bo težko uspešno izvršiti integracijo, če ne bo na razpolago določenih finančnih sredstev tako za obratna sredstva kot za modernizacijo proizvodnje in uvedbo specializacije v integriranem podjetju. Istočasno pa moramo tudi vedeti, da prinaša specializacija za

specializirane proizvodne organizacije občasne težave. Za premostitev težav je treba imeti na razpolago stalno določena denarna sredstva. Strokovnjaki vseh treh podjetij delajo na reševanju teh dveh problemov. Navedeni problemi, ki smo jih v ZP »Iskra« v praksi že ugotovili in jih razčističujemo, so bili na simpoziju med drugim tudi s strani teoretičkov prav tako podani in razpravljani.

Nadalje je bilo tudi omenjeno, da bo za stimulacijo integracijskih procesov morala tudi zakonodaja iskati ustreznejše rešitve. Naša zakonodaja bi morala biti manj kabinetna in bi morala bolj upoštevati gospodarsko-pravna razmerja iz prakse. Prav tako bi morali dajati udeležencem v gospodarskem procesu več možnosti lastnega dogovarjanja, ne pa, da bi se vse predpisovalo. Tukaj je omeniti določbe Temelnjega zakona o podjetjih, ki govore o združenih podjetjih in ki niso najbolj stimulative za integracijo te vrste, četudi je ta oblika zelo prikladna za integracijo na širšem gospodarskem prostoru. Tako uzakonjenje subsidiarne in solidarne odgovornosti omogoča prisilno preliivanje sredstev iz ene organizacije v drugo v okviru združenega podjetja, kar je proti samoupravljanju in odgovornosti za gospodarjenje v posamezni organizaciji. Možno so razne variantne rešitve. Nesporno bo zakonodaja morala bolj fleksibilno slediti zahtevam prakse.

Tudi pravna varnost v gospodarskem sistemu je bila omenjena na simpoziju. Tudi na tem področju bo treba napraviti korake naprej. Odločitve, ki jih gospodarske organizacije sprejmejo na obstoječih pozitivnih predpisih in z njimi stopajo v določena pravna razmerja z drugimi pravnimi subjekti in iz tega sprejemajo določene gospodarske cilje, ne morejo biti z naknadnimi predpisi

brez nekih posebnih razlogov spremenjene. Tak primer je člen 31 Zakona o kreditnih poslih s tujino, ki za nazaj spreminja že sklenjena pogodbeni razmerja s pogodbenimi strankami. Na zadnji seji upravnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije se je z vso upravičenostjo in razsodnostjo postavilo vprašanje ustavnosti tega člena in predlagalo sprožitev ustreznega postopka pred ustavnim sodiščem. Pravna sigurnost v gospodarstvu je ena izmed osnovnih temeljev nadaljnje stabilizacije našega gospodarskega sistema.

Omenjeno je bilo, da je treba najti v zvezi z nadaljnjimi integracijskimi procesi v jugoslovanskem prostoru tudi določene organizme, ki bi priporočali in dajali strokovne nasvete za koristnost posameznih integracij. Jasno je, da so nosilci in odločilni faktorji integracijskih procesov sami delovni kolektivi. Integracijski procesi pa morajo temeljiti na trajnejših ekonomskih interesih udeležencev integracije. V ničemer pa ne bi kršili samoupravne pravice kolektivov, če bi neka višja asociacija proizvajalca dajala posameznim kolektivom določena priporočila in strokovne nasvete za koristnost posameznih integracij. To bi bile lahko gospodarske zbornice, ki bi na osnovi gibanj v jugoslovanskem kot v mednarodnem gospodarstvu svetovale posameznim gospodarskim organizacijam in tudi dajale strokovno pomoč v smeri integracijskih procesov.

V mnogih panogah našega gospodarstva je zadnji čas, da pristopimo od govorjenja o nujnosti integracije k dejanskim procesom integracije, če se hočemo približati tokovom modernega gospodarjenja v svetu.

Simpozij je torej dal bogato vsebino predlogov in misli, kar bo treba čimprej realizirati tudi v praksi.

P. G.

Poročilo o OD v letu 1966

Z novim statutom, ki ga je sprejel DS podjetja ISKRA Kranj na svojem zasedanju dne 28. 12. 1965, so dobile organizacije Združenega podjetja večjo samostojnost v odločanju in upravljanju. S tem v zvezi se je tudi politika izplačevanja osebnih dohodkov prenesla v osnovne organizacije, kar je vodilo k znatni neizenačenosti v izplačevanju osebnih dohodkov.

Interes za proučevanje gibanj osebnih dohodkov je bil v prvi fazi majhen, vendar je zaradi vse večjih razlik v OD, ki so se začele med organizacijami pojavljati, postalo zanimanje s strani organizacij za tovrstno proučevanje močnejše. Ta pojav nam je služil kot napotek v nadaljnjem obravnavanju OD. Hkrati pa v njem vidimo stalno delovno pobudo področja.

Kljub temu, da je obdobje, na katerega se naslednje poročilo opira že preteklo, smatramo, da so podatki o OD še vedno dovolj aktualni za objavo.

POVPREČNI OSEBNI DOHODKI

Kako se je gibal povprečni osebni dohodek v ZP v letih 1965 in 1966 prikazuje tabela ena.

Gibanje povprečnih OD v letih 1965 in 1966 po trimesečjih.

Leto	Trimesečje	Povpr. OD	Indeks
1965	I.	497	—
	II.	524	105,4
	III.	554	105,7
	IV.	628	113,4
1966	I.	644	102,5
	II.	735	114,1
	III.	747	101,6
	IV.	819	109,6

Tabela kaže, da povprečni OD v omenjenih dveh obdobjih, od trimesečja do trimesečja vztrajno naraščajo. Porast v % je v obeh letih dokaj enak. Indeks med četrtim in prvim trimesečjem v letu 1965 pokaže porast OD za 26,4 odstotka, indeks za isto obdobje v letu 1966 pa izkazuje porast v vrednosti 27,2 %. Največji trimesečni porast beležimo v drugem trimesečju leta 1966, ko se je povprečni OD povišal kar za 14,1 %. Nazorno in bolj dojemljivo sliko vztrajne rasti OD daje prikaz v obliki trenda rasti povprečnih osebnih dohodkov po trimesečjih.

Tabela 2
Struktura delavcev po razponih OD v letu 1966

Razpon	Struktura	Kumulativa
do 300	0,24	0,24
301—400	3,37	3,61
401—500	14,89	18,50
501—600	21,69	40,19
601—700	17,01	57,20
701—800	12,46	69,66
801—1000	15,47	85,13
1001—1200	7,39	92,52
1201—1400	3,57	96,09
nad 1400	3,91	100,00
Skupaj	100,00	

(Dalje na 6. strani)

Gospodarski načrt ZP za leto 1967

(Nadaljevanje s 1. strani)
nesposobnost z vsemi posledicami, ker ni ravnala po principu dobrega gospodarja.

V letu 1967 predvidevamo, da bomo izvozili za preko 8 milijonov \$ in sicer od tega 54% na konvertibilna področja, 32% v države SEV — in 14% na ostala področja. Če primerjamo s fizičnim obsegom proizvodnje bo znašal izvoz 13,4%. Odstotek izvoza od fizičnega obsega proizvodnje znaša pri tovar-

nah zelo različno in se giblje od 0% do 46,1%. Največji izvozniki z ozirom na obseg proizvodnje so »Elektromotorji«, »Kondenzatorji«, »Polprevodniki«, »Avtomatika«, »Elektromehanika« itd. V absolutnem znesku je največji izvoznik »Elektromehanika«, Kranj, saj znaša njen izvoz prek 32% vsega planiranega izvoza.

Od skupnega izvoza so na prvem mestu države Zahodne Evrope, sledi Amerika,

države SEV, Turčija in ostala področja.

Plan uvoza repromateriala je še vedno razmeroma visok, saj znaša nad 6 milijonov \$.

Pri uvozu je daleč na prvem mestu Zahodna Nemčija, saj znaša uvoz iz te države kar 43% od skupnega uvoza. Sledijo še Svica, Avstrija, Italija, Francija, Amerika, Anglija itd.

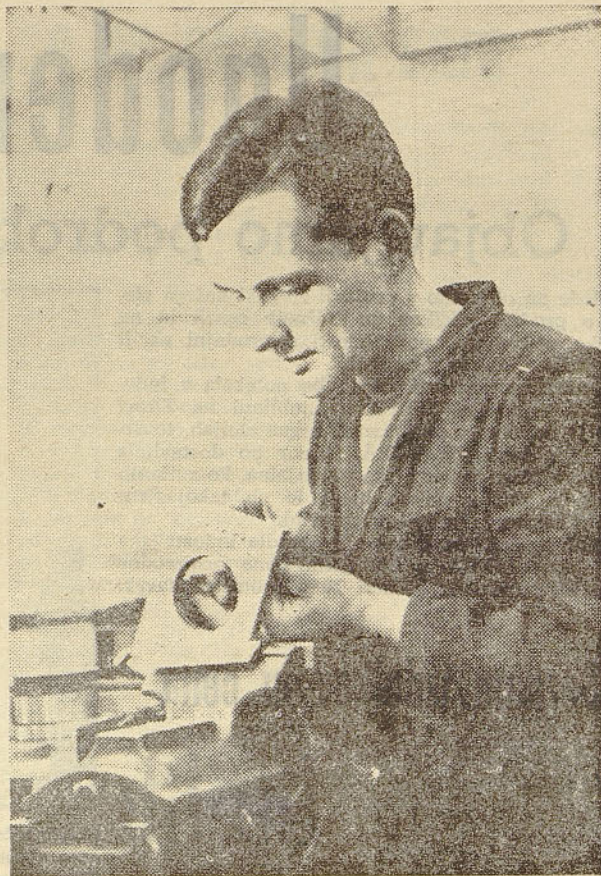
Prodaja na domačem tržišču se v glavnem opravlja prek PSO, razen tovarov »Elementi«, »Naprave« in »Avtoelektrika«, ki prodajajo na domačem tržišču več ali manj samostojno; poslužujejo pa se v celoti PSO za izvoz svojih artiklov. Na prvem mestu v domači prodaji je tržišče Srbije, kjer predvidevamo 38% od skupne prodaje na domačem trgu, sledijo ji tržišča v Sloveniji z 28%, Hrvaški z 20%, Bosni in Hercegovini z 9% in Makedoniji s 5%.

Plan rekonstrukcije našega podjetja predvideva potrebo po sredstvih za leto 1967 v znesku 4.886 milij. S din, s strani financiranja pa je zagotovljenih le 3.000 milij. S din. Poleg plana rekonstrukcije pa predvidevajo organizacije v svojih načrtih še nabavo novih osnovnih sredstev v breme lastne amortizacije in ostanaka dohodka po zaključnem računu za leto 1966.

Od skupno razpoložljivih sredstev, ki bodo predvidoma na razpolago v letu 1968 (amortizacija leta 1968 in ostanek dohodka po zaključnem računu za leto 1967) bo porabljeno 64% za odplačevanje kreditov, 36% pa naj bi ostalo kot presežek.

Plan združenega podjetja je, kot smo videli, postavljen dokaj optimistično, vendar smo prepričani, da ga bodo naši kolektivi kot vedno do sled z izrednimi naporji realizirali. Naša PSO in tovarne, ki samostojno prodajajo, pa se bodo potrudili za prodajo proizvedenih artiklov na domačem in tujem tržišču, pri čemer jim želimo obilo uspeha, kajti naloge, ki stojijo pred njimi so dejansko težke in bodo zahtevale mnogo, mnogo naporov in iznajdljivosti ter prodajne sposobnosti.

Alojzij Vidmar

»Elektromehanika« Kranj — Preciznost je nujna večšina ročnih orodjarjev

Z letne konference ZK tovarne sprejemniki Sežana

1. junija 1967 je bila v tovarni radijskih sprejemnikov v Sežani redna letna konferenca ZK, ki ima prizvok slabe udeležbe. Vzrok je bil predvsem zaradi službene odsotnosti in bolezni, nekaj članov ZK pa je takih, ki ne plačujejo članarine in želijo izstopiti iz organizacije.

Sekretar osnovne organizacije tovarne je v svojem poročilu nanizal celotno delo, ki je bilo prepleteno tudi s težavami. Opozoril je, da se daje premajhna pozornost sprejemu novih, predvsem mladih članov. V razpravi je bilo največ govora o slabi udeležbi na konferenci in premajhnem zanimanju nekaterih komunistov za gospodarske probleme tovarne.

V dilemi, ali naj se preneša delo organizacije ZK na teren ali naj ostane v tovarni, je prevladalo mišljenje, da kljub majhnemu številu članstva organizacija ZK mora še ostati v tovarni. Res pa je, da še ni vse saj lahko v teh težkih trenutkih odigra zelo veliko vlogo. Doseči bo treba le večjo udeležbo na sestankih, zagotoviti je treba udeležbo direktorja tovarne, saj bo prav on lahko informiral člane ZK o stanju in s tem prispeval k nadaljnjemu razvoju in reševanju problemov.

Precej so govorili tudi o nezadostni obveščenosti kolektiva, zato bo potrebna v bodoče večja angažiranost vodstva tovarne ter družbenopolitičnih organizacij in

samoupravnih organov, da do takih očitkov ne bo več prišlo. Isto velja tudi za dopisovanje v glasilo »Iskra«, saj kaže, da ni nobenega človeka v tovarni, ki bi bil pripravljen pisati o življenju in delu sežanskega kolektiva, čeprav je to potrebno.

Najbolj pereče je bilo vprašanje proizvodnje in poslovnega rezultata tovarne. Iz diskusije, ki je bila zelo živahna, je bilo razvidno, da vodilni kader na konferenci še vedno ni prikazal težke stanje tovarne v taki luči kot je, temveč polaga največ upanja na to, da se bo stanje do konca leta le popravilo in zamujeno nadoknadilo. Kljub temu obstaja mnenje, da je prav, če sežanski kolektiv ve, da je njihova tovarna trenutno v zelo težkem stanju zaradi neizpolnjevanja plana in da ostanek dohodka v prvem trimesečju letošnjega leta izkazuje negativno bilanco. Res pa je, da še ni vse zamujeno in da je kolektiv zmožen doseči še velike rezultate, seveda ob zadovoljivi pomoči strokovnega kadra PSO in uprave podjetja. Vsi se bodo morali polno angažirati pri reševanju težke situacije v tej tovarni; predvsem od prodaje pa zavisi normalno poslovanje.

Pridružimo se željam udeležencev konference, da do prihodnjega sestanka uspehi pri reševanju gospodarske problematike ne bodo izostali. Henrik Peternej

V Zavodu za avtomatizacijo aktiv ZB

Na pobudo pripravljalnega odbora ZB Zavoda so se pred kratkim zbrali v domu Maksa Perca udeleženci NOV. Udeležba je bila zadovoljiva, kar kaže, da so člani ZB močno zainteresirani, da se med seboj spoznajo, kakor tudi, da se v sproščenem vzdušju pogovorijo. Pripravljalni odbor je na to srečanje povabil tudi predstavnike samoupravnih organov in političnih organizacij ter zastopnike Zavoda.

Prvo srečanje članov ZB Zavoda je pripravljalni odbor izpeljal tako, da je združil koristno s prijetnim. Uvodoma je član pripravljalnega odbora pozdravil povabljene goste ter prisotne člane ZB, zatem je prikazal namen tega srečanja in končno zaželeno smer diskusije. V razpravi je bilo slišati, da imajo udeleženci NOV moralno dolžnost, da krepijo

tradicije tovarištva, ki je bilo skovano v najtežjih dneh in da z ugledom in dejanji še nadalje podpirajo gospodarski in politični razvoj naše družbene ureditve.

V nadaljnji razpravi so navzoči člani ZB soglašali

Predsednik sindikalne podružnice tov. Dušan Sluga

s predlogom pripravljalnega odbora, da se v Zavodu ustanovi aktiv ZB z ustreznimi komisijami, slično kot imajo to urejeno nekatere organizacije združenega podjetja. Zadevno so bili predlagani člani iz raznih delovnih področij, tako da so zastopani v novo izvoljenem vodstvu aktivna vsi sektorji.

Ob zaključku delovnega programa, se je vodja pripravljalnega odbora zahvalil za udeležbo in sodelovanje. Po prijetnem večeru so se udeleženci razšli z željo, da bi čimprej organizirali podobno srečanje.

— B —

Tov. Stane Bucik odpira srečanje članov ZB

Udeleženci zbora članov ZB v Zavodu za avtomatizacijo

Ugoden nakup za člane

Objavljamo podrobnosti o prodajni akciji PSO

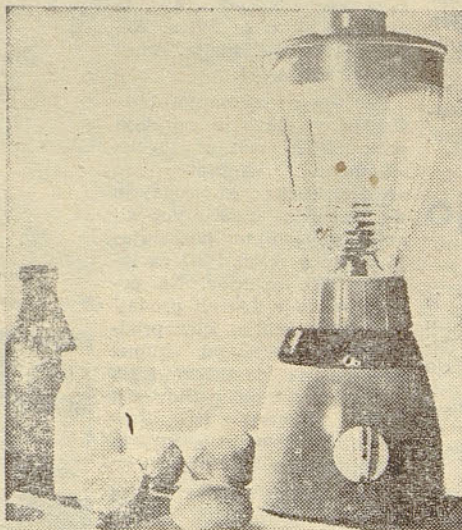
Glede na obvestilo v prejšnji številki našega glasila o prodaji izdelkov po znižanih cenah in na obroke, objavljamo podrobnosti o prodajni akciji in seznam izdelkov s cenami.

Prodaja po znižanih cenah bo potekala v industrijski prodajalni ISKRA v Ljubljani na Titovi cesti 19 oziroma v posameznih organizacijah, tovarnah in obratih ZP ISKRA, kamor bo dostavljala naročeno blago industrijska prodajalna. Po znižanih cenah bo možen nakup blaga le ob takojšnjem plačilu celotnega zneska v gotovini.

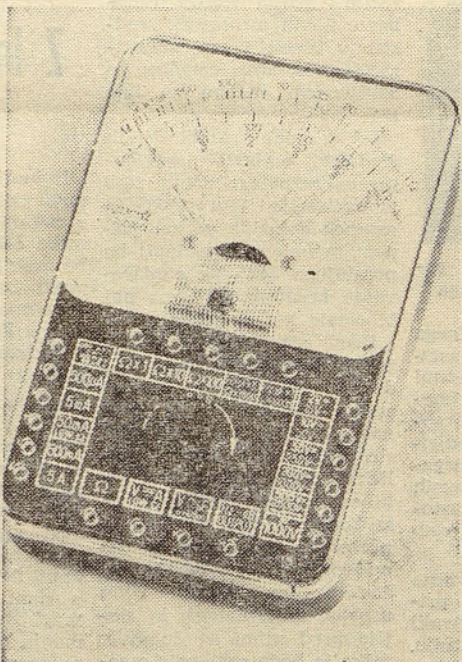
Tudi prodajo na obrok bo izvedla industrijska prodajalna ISKRA v Ljubljani. Cene proizvodov bodo tovarniške in prišteti 20% prometni davek.

Seznam izdelkov in cena

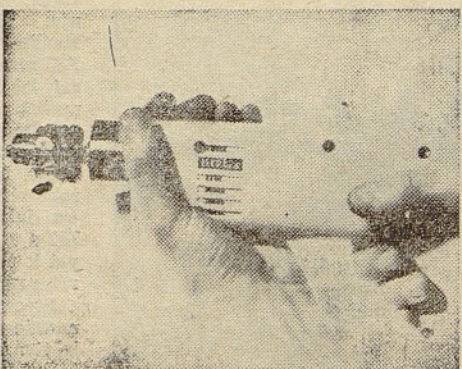
Naziv blaga	Prodajna cena na obroke N din	Prodajna cena za gotovino N din
Radijski sprejemniki		
TRIGLAV 67 — radij. sprej. z UKV in vdelanim gramofonom	996,00	796,80
PORTOROŽ 66 — radij. sprej. brez UKV z vdelanim gramofonom	660,00	528,00
KOZARA 66 — radijski sprej. KV, SV, DV	462,00	369,60
LJUBLJANA UKV — z gramofonom	948,00	758,40
AMBASADOR UKV — z gramofonom	978,00	782,40
MANUELA A — z gramofonom	570,00	456,00
MANUELA B — z gramofonom	570,00	456,00
MANUELA C — z gramofonom	570,00	456,00
KÖLN — sprejemnik z UKV	808,08	646,46
FREIBURG — sprejemnik z UKV	804,96	643,97
KRAS — sprejemnik z UKV (še ni v prodaji)	798,00	638,40
TRIGLAV DE LUX — sprejemnik z UKV in gramofonom	900,00	720,00
OPATIJA DE LUXE — sprejemnik z gramofonom	660,00	528,00
KOZARA 63 — sprejemnik brez gramofona	324,00	259,20
BLED DE LUXE — transistorizirani prenosnik	300,00	240,00
BLED avto — avtomobilski transistorizirani prenosnik	322,80	258,24
ST-1 MEXICO 68 transistorizirani prenosnik (še ni v prodaji)	392,40	313,92
SNT 290 transistorizirani prenosnik z UKV (še ni v prodaji)	456,00	364,80
Avtomobilski radijski sprejemnik TARA (proizvodnja Rudi Čajavec)	564,00	507,60
EVROPA stereo — glasbena skrinja z radijskim sprejemnikom in stereo gramofonom	1.500,00	1.200,00
COPACABANA — glasbena skrinja z radijskim sprejemnikom in stereo gramofonom	2.064,00	1.651,20
SIMFONIJA — glasbena skrinja z radijskim sprejemnikom in gramofonom	1.830,00	1.464,00

Osvežujoče pijače pripravite hitro v električnem mešalniku »Galeb«. Pohitite z nakupom! Sezonska cena za plačilo v gotovini le 14.100 S dinarjev

Tudi univerzalni instrument US 6 a je cenejši; samo 31.752 S din

EVS-06/II — nepogrešljiv ročni električni vrtni stroj. Cena 23.460 S din

ESMERALDA — glasbena skrinja z radijskim sprejemnikom in gramofonom	2.040,00	1.632,00
GA-5 — glasbeni avtomat brez ojačeval. (samo mehanizem)	1.416,00	708,00
GA-6 LJUBLJANA avtomatik — glasbeni avtomat z ojačevalnikom	1.140,00	912,00
TV stabilizator	295,20	265,68
UHF adapter (converter za II TV program)	275,40	234,08
Nosilec za transistornik BLED avto	33,60	26,80
Noge za sprejemnik TRIGLAV	26,40	21,12

Gramofoni

GK-14 EMONA brez ojačeval.	234,00	187,20
GK-30 brez ojačevalnika	234,00	187,20
GK-31 z ojačevalnikom	408,00	326,40
GK-32 GALLUS stereo	621,60	497,28
GK-35 mono gramofon z ojačevaln. (zvočnik v pokrovu)	408,00	326,40
GK-39 in 11 mono brez ojačevalnika	219,60	175,68
GK-19 mono z ojačevalnikom	384,00	307,20
GK-16 mono z ojačevalnikom	408,00	326,40
GK-26 EMONA — studio 90 mono z ojačevalnikom	438,00	350,40

TV aparati

Televizor OLIVER češka izvedba, zaslon 47 cm brez II. programa	1.596,00	1.436,40
Televizor RC 471 mali zaslon 47 cm brez II. programa	1.596,00	1.436,40
Televizor RC 522/U zaslon 59 cm z II. programom	2.580,00	2.322,00
Televizor RC 651/U zaslon 59 cm z II. programom	2.580,00	2.322,00
TV RC 522, zaslon 59 cm brez II. programa	2.340,00	2.106,00
TV RC 651, zaslon 59 cm brez II. programa	2.340,00	2.106,00

Električni brivski aparati

Braun — Iskra Sixtant	299,50	239,59
Braun — Iskra Special	185,00	148,00

Mehanske ure

Biro T 3	152,40	137,16
Biro T 3 M (melamin ohišje)	152,40	137,16
»JERICA«	89,40	80,46

Zvočne omarice

Zvočna omarica ZO-10/4 W	81,60	69,36
--------------------------	-------	-------

Gospodinjski aparati

Gospodinjski leščilnik GP-6	300,00	225,00
Gospodinjski leščilnik GP-5		
VIDRA	828,00	621,00
Sesalnik JUNIOR SP-5	312,00	234,00
Mešalnik GALEB M-5	282,00	141,00
Ročni mešalnik MI-6	144,00	108,00
Mešalnik s kavnim mlinčkom il frulletto senior	168,00	142,80
Stepalnik za mešalnik il frulletto senior	38,64	32,84
Električni gospodinjski nož	149,64	134,68
Ventilator VE8	84,00	63,00
Ventilator VE6	69,60	52,20
Ventilator VE5	93,60	70,20

ZP Iskra

Rezervne trde ščetke za GP-5	66,60	56,60
Rezervne mehke ščetke za GP-5	64,80	55,08
Rezervni filcasti kolut	22,80	19,38

Telefonski aparati

ATA 12 črni	162,00	145,80
ATA 12 barvni	174,00	156,60
ATA 11 črni	168,00	151,20
ATA 11 barvni	180,00	162,00

Merilna tehnika — števci

Enofazni števec E 5 B	100,20	100,20
Enofazni števec E 5 BD	166,20	166,20
Trifazni števec T 2 B y	248,52	248,52
Trifazni števec T 2 BD	319,08	319,08
Stikalna ura	552,00	552,00
Univerzalni merilni instrument US6a	352,80	317,52

Električno ročno orodje

EVS — 06/II	276,00	234,60
EVS — 10	450,00	382,50
Kombi EVS-06/II	816,00	693,60

Kino akustika

Kino projektor 8 mm K12S (za super filme)	1.308,00	1.177,20
Kino projektor K12	1.200,00	—

Gramofonske plošče

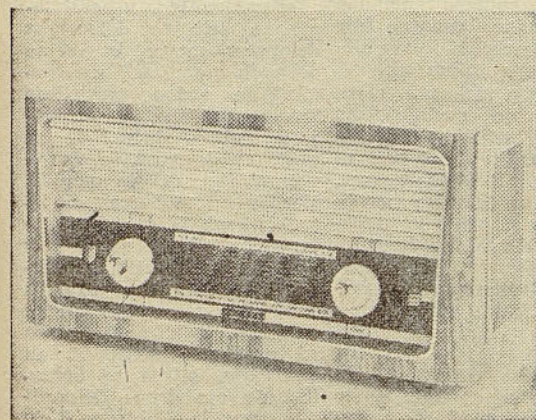
Diskos in Jugoton po izredno znižanih cenah predvsem za tiste, ki bodo plačali v gotovini.

Člani kolektivov »ISKRA« in »Rudi Čajavec« bodo imeli možnost nakupa blaga na šestmesečno obročno odplačevanje, pri čemer jim ne bo treba vplačati v trgovini običajnega osnovnega pologa. Nakup na obroke bo potekal le na podlagi pogodbe brez porokov ali podpisa menice.

Koristnik obročnega plačevanja bo moral ob nakupu blaga predložiti industrijski prodajalni le odstopno izjavo, iz katere bo razvidno, da je dejansko član delovne skupnosti in da je kreditno sposoben. Dokument o tem bo izstavljal in potrjevala pooblaščen osebja iz računovodstva delovne organizacije, ki bo hkrati skrbela tudi za poznejše izpolnjevanje sprejetih kreditnih obveznosti.

Vsak član podjetja »ISKRE« ali »Rudi Čajavec« si bo lahko nabavil na kredit blaga v višini do 260.000 S din. Če bo nabavljena vsota presegla omenjeni znesek, bo moral koristnik doplačati preseženo razliko v gotovini na blagajni industrijske prodajalne.

Za prodajo izven območja mesta Ljubljane bo možno nabaviti blago mimo osebnega nakupa na skupinski način prek pooblaščen osebe, blago pa bo industrijska prodajalna dostavila direktno v organizacijo. In še nekaj: dokumentacije v zvezi s prodajo na kredit bodo potrjevale le tiste delovne organizacije, ki imajo lastno računovodstvo.

Radijski sprejemnik »Kozara« 25.920 S din

Izdelek se ne prodaja sam

Proizvod, pa najsi bo še boljši, se ne prodaja sam. Perspekt, katalog, komercialno-tehnično obvestilo — vse to so lepe in koristne reči — toda nobeden od njih še ni nikoli sam po sebi prodal nobenega artikla. Tu je potreben človek, prodajalec, ki z živo besedo ustvarja potrebno prodajno atmosfero in vse druge pogoje, ki vodijo v uspešno prodajo, oziroma do zaključitve posla, če gre za kaj več kot za distribucijo blaga prek prodajne mize.

Formalna delitev našega podjetja na proizvodne organizacije in na centralno prodajno organizacijo je povzročila nekatera zmotna pojmovanja na področju plaseranja proizvedenih dobrin. Na splošno prevladuje koncept, da bodi prodaja domena prodajne operative, tovarne pa naj se prizadevajo, da bodo proizvajale kvaliteto in ceneno blago. Vzporedno s tem opažamo znake nezadovoljstva nad potekom prodaje in tendence določenih proizvodnih organizacij, da bi same vzele v roke vaje prodajne politike. Nad obojimi pa visi kot Damoklejev meč — reforma in neprodane zaloge, za katere pa nihče ne mara prevzeti prave odgovornosti.

Očitno je, da je treba v teh pojmovanjih napraviti določene popravke oz. bolje povedano, vskladiti jih z dejansko situacijo in s pogoji, ki jih diktira tržišče. Podobno, kot si počasi utira pot spoznanje, da sodelujejo v prodajnem procesu v končnem obračunu prav vsi, ki so vključeni v profesionalni prodajni aparat — od direktorja do vratarja — so tudi tovarne pričele spoznavati, da so enakovredni in sodegovoren faktor pri usmerjanju blaga na tržišče. Zlasti tam, kjer gre za profesionalno tehniko; tam, kjer ne gre za preprosto vzbujanje potrošniških želja, marveč za prepotrebno tehnično vzgojo velikih in malih kupcev.

Seminar iz področja polprevodniške tehnike na Bledu, združen z ogledom proizvodnje v Iskrini tovarni polprevodnikov v Trbovljah, je nedvomno eden od pojavov, ki meri na to, da je prodaja industrijskega blaga kompleksno delo, pri katerem morata sodelovati tako proizvajalec kot prodajalec.

Blejski seminar je bil dobro obiskan in na splošno dobro pripravljen. Nad trideset udeležencev, trgovcev in predstavnikov proizvodnih organizacij, ki vidijo v polprevodniški tehniki svojo bodočnost, je z velikim zanimanjem sledilo predavanjem izbranih inženirjev in strokovnjakov, ki so se tokrat res omejili na najbistvenejše stvari ter se uspešno prilagodili strokovni ravni poslušalcev. Inž. Tomšič je razgrnil pred udeleženci seminarja niz polprevodniških elementov, ki jih že proizvajajo trboveljska tovarna v kateri se krijejo neslutene proizvodne kapacitete. Še več, izvedeli smo tudi, da je

»ISKRA« pogodbeni prodajni partner in zastopnik za Jugoslavijo močnega ameriškega koncerna General Electric, kar zagotavlja, da je jugoslovansko tržišče zalozeno z zadostnimi količinami najsodobnejših polprevodniških elementov. Da pa prihaja ob tem do logičnega proizvodnega sodelovanja, ni treba posebej omenjati. Tov. Piskernik in inž. Kovačević sta na poljuden način pojasnila temelje polprevodniške tehnike ter njene rabe v različnih industrijskih vejah; bodisi kot posameznih elementov, ali pa kot kompleksnih naprav, ki jih poznamo pod imenom »usmerniki«. Notranjo zgradbo in poglavitne tehnične značilnosti posameznih elementov je na mojstrski in stilno dognan način tolmačil gost seminarja inž. Marič iz RIZ.

Drugi dan seminarja je bil posvečen ogledu proizvodnje v sami tovarni. Objekt, zgrajen v izredno lepi okolici, daje že na prvi videz vtis sodobne tovarne, ki jo kar razganjajo skrite notranje proizvodne sile; zaenkrat jih dušijo še premajhne serije — pa tudi nezadostna obveščenost kupcev. Tu se začne vloga komerciala, ki je med svoje prodajne prijeme uvrstila tudi ta seminar.

Medtem ko so proizvajalci »dali od sebe vse« kar so mogli, da bi svojo tovarno predstavili v najlepši luči, je komerciali (pri sicer od-

lični organizaciji seminarja) ušlo nekaj spodrsrlajev, ki na splošno niso kazili splošnega vzdušja ali končnega učinka sestanka. Za bodoče bo treba enkrat za vselej definirati vprašanje občevalnega jezika na takem izrazito poslovnem seminarju. Če sta namreč dobri dve tretjini udeleženci iz srbohrvaškega jezikovnega področja, zahteva že navadna vljudnost, da se držimo jezika večine. Kajti jezik je orodje in način sporazumevanja, kar velja za trgovce še v posebni meri. Poslovnost ima svoje zakone in se ne meni za »točke« ali »tačke«.

Za konec še nekaj »nevturalnih pripomb« znanega strokovnjaka, že omenjenega inž. Mariča iz podjetja RIZ.

»Naši komercialisti naj vedo, da gre znanost s hitrejšim tempom kot ekonomika in proizvodnja. Takšni seminarji so zelo koristni, vendar me zanima, če je to že stalen način dela PSO oz. ali je to le enkratni dogodek, ki se hitro pozabi.«

Predstavniki PSO so zatrjevali, da je za dobro premišljen sistem, ki se bo polno uveljavljal tudi v bodoče na področju obveščanja poslovnih krogov.

»In kako je glede stroškov za takšen seminar — oz. kako gledajo v svetu na take reči?« smo se pozanimali v neuradnem pogovoru.

Odgovor je bil takle: »Stroške seminarjev in posvetovanj, če so dobro in strokovno pripravljeni, plačajo, kot vedno — bodoči kupci!«

M. L.

Objava

»ISKRA«
tovarna Elektromehanika
Kranj

objavlja prosto delovno mesto
v DE »Tehnične službe«

**vodja
tehnološko-analitskega oddelka**

Pogoji: dipl. stroj. inženir z 8-letno prakso na področju študija tehnologije in dela, ali strojni inženir z 12-letno prakso na navedenem področju.

Prosto delovno mesto v obratu mehanizmov — Lipnica:

samostojni konstrukter

Pogoji: strojni inženir z nekaj let prakse ali strojni tehnik z vsaj 5-letno prakso.

Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelek »ISKRA« — ELEKTROMECHANIKA Kranj, Savska loka 4, do 15. 6. 1967.

Poročilo o OD v letu 1966

»Mila, kakor pesem slavčeva...«

(Nadaljevanje z 2. strani)

Tabela 3 prikazuje povprečne osebne dohodke po organizacijah v Združenem podjetju v letu 1966.

Iz povprečnih osebnih dohodkov in indeksov je zopet razviden velik porast OD v letu 1966 proti OD v letu 1965. Vse organizacije v združenem podjetju so v letu 1966 povišale osebne dohodke in s tem dvignile tudi povprečje. Največji dvig OD beležimo v »Instrumentih« in to kar za 52,9 % in »Aparatih« za 51,9 %. Najmanjši porast beležimo v »Elektromotorjih«.

Tabela 3

torjih«, kjer so dosegli samo za 1,6 % večje povprečje kakor v letu 1965. Tako smo med organizacijami ZP Iskra zabeležili porast povprečnih osebnih dohodkov v območju od 1,6 % do 52,9 %. Če iz tega intervala izključimo »Elektromotorje«, ki zaradi nastale situacije niso izplačevali polnih osebnih dohodkov, dobimo nov, ožji interval porasta v mejah od 20,6 odstotka do 52,9 odstotka. Podoben porast prikazujejo indeksi pri povprečnih osebnih dohodkih za redno delo, ki

se gibljejo v mejah, (če izločimo »Elektromotorje«) od 27,1 % do 66,3 %.

Povprečni OD združenega podjetja za leto 1966 znaša 737 N din, kar predstavlja za 34,5 % večje povprečje kakor v letu 1965. Ob upoštevanju življenjskih stroškov, ki so se povečali za 23,0 % (podatek iz statističnega koledarja 1967), dobimo porast realnih OD v vrednosti 11,5 %.

ORGANIZACIJSKO
KADROVSKO
PODROČJE
K. M.

PRIMERJAVA POVPREČNIH OD MED LETI 1965 IN 1966

Organizacija	Povpr. OD 1965	(skupni) 1966	Indeks 66/65	Povpr. OD 1965	redno delo 1966	Indeks 66/65
Elektromehanika	489	692	141,5	398	550	138,2
Avtomatika	478	609	127,4	373	474	127,1
Elementi	504	653	129,6	433	572	132,1
Avtoelektrika	550	714	129,8	451	579	128,4
Aparati	599	910	151,9	501	833	166,3
Elektromotorji	564	573	101,6	452	458	101,3
Naprave	499	723	144,9	394	582	147,7
Kondenzatorji	445	605	135,9	333	465	140,0
Elektronika	520	665	127,9	414	542	130,9
Instrumenti	522	798	152,9	394	616	156,3
Usmerniki	521	750	144,0	430	652	151,6
Polprevodniki	566	805	142,2	475	636	133,9
RA Sprejemniki	386	509	131,9	302	432	143,0
ZZA	731	963	131,7	604	823	136,3
PSO	718	1003	139,7	623	910	143,8
Strokovne službe	892	1278	143,3	757	1016	134,2
Solski center	819	988	120,6	618	818	132,4
Nabavna organiz.	—	1081	—	—	921	—
Podjetje	548	737	134,5	450	611	135,8
Tovarne	503	683	135,8	410	559	136,3
Skupne službe	727	1004	138,1	614	874	142,3

Ko nam je naš prvi sin pričel govoriti že stavke, me je nekega dne oče ustavil in resno dejal: »Sin, če boš svoje otroke učil govoriti spakedrano slovenščino, polno tujih — nemških besedi, ti bom odpovedal stanovanje, če pa še to ne bo pomagalo, bom šel na občino, da ti otroke vzamejo!« Kdor je mojega očeta poznal, ve, da je mislil s tem popolnoma resno. Danes sem mu od vsega srca hvaležen za »ostro« opozorilo, ki pa je zaleglo. To sem za uvod povedal samo zaradi tega, ker se je naša »spakedrana« slovenščina prav v zadnjem času močno razpasla, kar človek opaža prav pri naših sedanjih »boljših« družinah.

Pred dnevi mi je prišel pod roke droben izrezek iz neke predvojne revije, ki opisuje prav ta problem, ki je bil, kot izgleda, tudi že takrat aktualen. Naj vam ga obnovim? Da? Prav!

Mila, kakor pesem slavčeva, silna, kakor moč viharja, jasna, kot bi se umivala v rožni rosi zlata zarja...

To pesem je slovenski he-sedi v čast menda zložil in napisal naš veliki pesnik Oton Župančič. Bila je v šolskih čitankah. Naučili smo se jo in jo deklamirali v šoli in doma s ponosom in samozavestjo.

Zrastli smo; zdaj je na nas, da učimo svoj mali drobiž, kar so nas učile naše matere. Da ga učimo le-gega slovenskega jezika, ki je, kot je rekel naš veliki pesnik: kakor pesem slavčeva. In to svojo veliko nalogo izpolnjujemo z vso

vmeno. O tem sem se zadnjič »prepričal«.

Pred menoj po cesti je šla mamica v kožuhi in klobučku s pajčolanom. Za roko je vodila sinka, majhnega in bistroumnega, ki je neprestano izpraševal: »Mamica, kaj pa je to? Mamica, kaj pa je ono?«

In mamica mu je razlagala:

»Veš, Muci, tukaj je štacuna, kjer prodajajo mašine, kastrole in šporgete, na katerih mamica kuha župno in v katerih peče melšpajze. Tisto tam pa je telegrafštanga, po njej je napeljan drat, po katerem ljudje drug drugemu sporočajo novice.

Glej ga mulca, kaj pa zijaš okrog, malo je falilo pa bi štrbunknil v blato. Kdo bi ti pa potlej pucal montelček? Jaz že ne, nisem trapasta. Tak dej no stopt, če ne bova teatr zamudila kokr zadnč«.

Zavila sta proti Drami. Najbrže sta šla gledat »Sne-guljčico«.

V meni pa so pele župančičeve besede in se prepletale z besedami te mamice: Mila kakor pesem slavčeva... »Tisto tam je pa telegrafštanga...« silna kakor moč viharja... »Glej ga mulca, malo je falilo pa... Kdo bi ti pa pucal montelček...« jasna, kot bi se umivala v rožni rosi zlata zarja...

Menim, da tudi dandanašnji dan ta sestavek ni izgubil na svojem pomenu, zato ga objavljam z željo, da bi ne našel povsod na popolnoma gluha ušesa...

I. S.

O odgovornosti strokovnih služb

(Nadaljevanje s prejšnje številke in konec)

VII.

Že v prejšnjih poglavjih smo v bistvu definirali odnose med organi upravljanja in strokovnimi službami. Strokovne službe so vsekar prvenstveno odgovorne tako za strokovno vsebino predlogov za samoupravne organe, kakor tudi za strokovno izvajanje sklepov samoupravnih organov. Odgovornost strokovnih služb v tem primeru odpade le, če samoupravni organi sprejmejo drugačne sklepe, kot so jih predložile strokovne službe in če na opozorilo strokovnih služb o problematičnosti takega sklepa ali celo odklonitveni odgovornosti za tak sklep in njegovo izvajanje vztrajajo pri svojem sklepu.

Zadnje čase pa se pojavljajo v razpravah tako med teoretiki kot tudi med praktiki mnenja, da so strokov-

ne službe tako pri kreiranju, kot tudi pri konkretizaciji poslovne politike, in to v strokovnih odločitvah, omejene po organih upravljanja, oziroma da jih organi upravljanja pri tem ovirajo. Temu stališču, ki izhaja iz popolnoma napačnih osnov, ni pritrđiti. Brez konkretnih statističnih analiz in podatkov lahko trdimo, da so zelo redki predlogi strokovnih služb organom upravljanja, pa bodisi s področja kreiranja poslovne politike ali drugih področij, ki bi jih organi upravljanja brez ustrezne utemeljitve ne sprejeli ali zadržali. Organi upravljanja brez zadržkov sprejemajo predloge strokovnih služb, če so ti argumentirani in utemeljeni. Povedati pa moramo, da precej predlogov s strani strokovnih služb pride pred organe upravljanja zelo slabo obrazloženih in utemeljenih, vendar so v večini primerov tudi taki predlogi sprejeti. Prav tako pa smo

tudi ugotovili, da je zelo majhna kontrola samoupravnih organov nad izvajanjem sklepov samoupravnih organov po strokovnih službah in da že iz tega razloga ni možno trditi, da bi bile strokovne službe pri svojem delu, pri izvajanju in konkretizaciji sklepov samoupravnih organov kakorkoli ovirane.

Za slabo delo strokovnih služb obstojata predvsem dva razloga:

1. Nezadovoljiva strokovnost kadrov v strokovnih službah,

2. pomanjkanje ustreznih sredstev za pripravljanje optimalnih rešitev na strokovnih osnovah (n. pr. mehanografija).

Če se ustavimo pri prvem razlogu, lahko ugotovimo, da je strokovna zasedba strokovnih služb v gospodarskih organizacijah, zlasti če pogledamo Slovenijo, še vedno šibka.

Iz podatkov ankete, ki jo

je izvedel Zavod SRS za zaposlovanje o strukturi strokovne usposobljenosti zaposlenih v industriji, kmetijstvu (družbeni sektor), gozdarstvu, gradbeništvu in prometu, izhajajo naslednje poglavitne ugotovitve:

»Le 35 % oseb ima ustrezno izobrazbo na delovnih mestih, za katera se zahteva visokošolska izobrazba, 11,5 % teh delovnih mest pa zaseda kader z izobrazbo popolne ali nepopolne osnovne šole in 16,9 % osebe, ki imajo nižjo strokovno izobrazbo;

— zasedba delovnih mest, ki zahtevajo srednješolsko izobrazbo, ni dosti boljša, kajti le 37 % oseb ima to izobrazbo. 30,9 % delavcev, ki delajo na delovnih mestih, za katera se zahteva tehnična ali druga srednjestrokovna izobrazba, ima le popolno ali nepopolno osnovno šolo, 30,6 % pa ima izobrazbo kvalificiranih delavcev.

Kadrovske strukture se vse prepočasi spreminjajo in prilagajajo potrebam gospodarstva in njegovega nadaljnjega razvoja. Glede na dej-

stvo, da strokovni kadri niso ustrezno razporejeni, da je na razpolago strokovnih kadrov čedalje več, delovne organizacije pa v svoji ozki kadrovski politiki smatrajo, da jih ne potrebujejo, je očitni anahronizem, da smo imeli v juliju lani 600 visoko, višje in srednje strokovnih delavcev brezposelnih in da čedalje več teh kadrov odhaja v tujino.

Izobraževanje in usposabljanje za delo na določenem delovnem mestu je večina delovnih organizacij zanemarila. Še vedno prevladuje zmotno mnenje, da je podjetje dolžno skrbeti le za priučitev delavcev na delovnih mestih ozkega profila. Vendar pa tudi tega ne izvajajo, saj je le 8,2 % delavcev, sprejetih na delo v zadnjih štirih letih, priučeval instruktor, ki se ukvarja predvsem z usposabljanjem delavcev. Ostalih 91,8 % pa so pomagali sodelavci ali delovodje, ki pa so opravljalji še vsa druga delovodska opravila. Zahtevnejši in dolgotrajnejši pa je proces vzgoje strokovnjakov, kajti

Obvestilo počitniške skupnosti

- Priprave za letni oddih so v polnem razmahu
- Počitniška skupnost bo odprla vse domove 19. junija

POREČ

Za dom v Poreču sprejemamo prijave še za čas od 19. junija do 3. julija, ter od 7. avgusta do 18. septembra

Ostali dnevi so že zasedeni. Posebnosti v Poreču: dom je obnovljen in nanovo opremljen. Odprt bo tudi bife, s tem pa bo oskrba v domu popolna. Hladilne naprave so dovolj velike! Skratka: dom v Poreču je pripravljen za sprejem gostov v tem letu boljše in lepše kot kdajkoli!

KAMP DUGI OTOK

V kamp sprejemamo prek vse sezone, polno zasedeno je le od 18. julija do 1. avgusta.

Posebnosti v kampu: pripravljamo nabavo hladilnih naprav in razsvetljavo na plin, ker tam ni električne energije. Imamo lastne čolne, tako da bo tudi za to razvedrilo poskrbljeno.

DOM V TRENTI

Prijave sprejemamo za vse izmene prek cele sezone. Priporočamo, da se obračate direktno na upravo počitniške skupnosti v Kranju.

DOM NA BLEDU

Dom je delno zaseden prek cele sezone, posamezne prijave pa še vedno sprejemamo.

Prijave interesentov za vse domove sprejemamo prek sindikatov Iskrih organizacij ali pa direktno od posameznikov. Naslov: Počitniška skupnost Kranj, Kidričeva 40, tel. št. 21-948.

S to objavo želimo obvestiti vse člane združenega podjetja o stanju zasedenosti naših počitniških domov. Prosim, da pohitite s prijavi, sicer bo uprava prisiljena odstopiti vse proste kapacitete drugim interesentom.

Uprava Počitniške skupnosti

Elektromehanika: Stanovanja

Komisija DS za stanovanjska vprašanja tovarne »Elektromehanika« Kranj, je na svoji 9. seji sprejela naslednje sklepe:

- Komisija ugotavlja, da se je v razpisnem roku prijavilo 155 interesentov, ki nudijo: ob podpisu pogodbe 99.000.000 S din, ob vselitvi 81.653.000, v mesečnih obrokih pa 22.152.000 S din. Skupaj 202.805.000 S din.
- Ker se je ugotovilo, da je na razpis stanovanj za leto 1968 interesentov preveč, naj služba pripravi analizo, tako da bodo v letu 1968 dobili stanovanja tisti, ki nudijo večja vplačila. To je potrebno zato, ker se je za leto 1968 prijavilo 112 interesentov (stanovanj 74), za 1969 20 interesentov (stanovanj 40), za leto 1970 pa le 15 interesentov (stanovanj 46), 8 interesentov pa ni podalo zahteve za leto vselitve.
- Komisija zadolžuje referat za stanovanjske zadeve, da obdela vse podatke in jih nato dostavi komisiji, ki bo o dodelitvi prijavitelcev dokončno sklepala.

● Komisija vztraja pri svojem sklepu o dodelitvi sobe v Savski Loki 9 Mariji Orehar, ki ima možnost, da se zoper sklep komisije pritoži na DS tovarne.

● Komisija dodeljuje tov. Jožetu Zoretu iz Savske Loke 11 Kranj, dvoinsobno stanovanje v Savski Loki 9, ki ga bo izpraznil tov. Jakob Selak.

● Komisija dodeljuje tov. Francu Humarju — upokojencu tovarne, sedaj stanujoč Savska Loka 12 — (provizoriji), dvosobno stanovanje na Planini št. 30, ki ga bo izpraznil dr. Trost.

Vsa sproščena stanovanja pridobljena z razpisom prijavitelcev ali pridobljena z razpisom kombinacij se izrecno dodeljujejo stanovalcem Savske Loke — (provizoriji).

Sindikalni informator

Socialna komisija pri sindikalni podružnici Elektromehanike kljub omejenim finančnim sredstvom uspešno dela. Poleg reševanja posameznih prošelj za dodelitev finančne pomoči, stanovanja itd., organizira tudi druge oblike pomoči. V posebni šoli v Kranju imajo naši delavci 14 otrok, za katere je delno ali v celoti prispevala sredstva za letovanje na morju (šola na odprtem).

Druga večja akcija poteka v sodelovanju z občinskim sindikalnim svetom Kranj. Zelim, da bi letovali na morju predvsem zdravstveno in finančno šibki delavci. Prek odborov po delovnih enotah smo zbrali precejšnje število prijav. Prva skupina 25 naših delavcev že letuje v Strunjanu pri Portorožu od 5.—15. junija. Drugo, še večjo skupino pripravljamo za september. Delno krije stroške občinski sindikalni svet, delno socialna komisija in sindikalni odbori po enotah ter delno posamezniki. Velik interes za takšno pomoč narekuje še večjo skrb. Pri teh nalogah vedno zelo uspešno sodeluje socialna služba.

Obvestilo

SINDIKALNI ODBOR ZDRUŽENEGA PODJETJA »ISKRA« SE JE PRESELIL IZ LINHARTOVE 35, LJUBLJANA NA MIKLOŠIČEVO C. 28. I. NADSTROPJE, SOBA 50, LJUBLJANA, TEL. ŠT. 313-144.

Očividcem prometne nesreče

Dne 23. 3. 1967 — bil je lep sončen dan, se je zgodila manjša prometna nesreča na križišču pred Merkurjevim skladiščem med sivim »fiatom« in rumeno »primom«.

Očividec nujno prosim, da se oglase na tel. 664 v kranjski tovarni zaradi dokazov na sodišču. Vse stroške sem pripravljen povrniti. Oto Cepin

noben tehnik, inženir, pravnik ali ekonomist ne pride že formiran za delovno mesto. Pripravnikov, ki bi si teoretično znanje izpopolnili z nujno potrebno predhodno prakso, preden bi prevzeli določeno delo svoje stroke, svojega poklica, ni in jih marsikje biti ne more, ker sploh nimajo niti oseb niti metod za uspešno organizacijo pripravnike dobe. Gospodarskim organizacijam manjka program za sistematično funkcionalno usposabljanje strokovnih kadrov, kot je to primer v drugih industrijsko razvitih deželah. Poleg splošne izobrazbe je namreč za specializirana dela potrebno dopolnilno šolanje, ki omogoča hitrejšo usposabljanje strokovnjakov za določene namene. Kratkoročni seminarji, ki odgovarjajo takim zahtevam, so v tujini izredno razširjeni, pri nas pa tega načina ne uporabljajo niti strokovna društva, ne šolski zavodi niti zbornice ali druge institucije za izobraževanje. To je resno opozorilo, da je element strokovnosti in speci-

alizacije še močno zanemarjen v prizadevanjih za dvig produktivnosti dela, za poslovno učinkovitost, za gospodarski napredek podjetja. Pri kratkoročnem gospodarjenju ta element pač nima prave vrednosti. Gospodarske organizacije v glavnem skrbijo za priučevanje delavcev na delovnem mestu ozkega profila. Več ali manj pa je zanemarljivo vzgajanje strokovnjakov, kar je seveda trajnejši proces. Noben inženir, pravnik, ekonomist ne pride že formiran za delovno mesto. Vsem začetnikom bi morali omogočiti izpopolnitev teoretičnega znanja s potrebno predhodno prakso. Poleg izobrazbe, ki jo prinesejo s seboj z univerze, je potrebno še dopolnilno izobraževanje, ker le ta način omogoča ustrezno delo strokovnih oseb, poleg tega pa je tudi razvoj na vseh področjih zelo dinamičen in se tudi s teoretičnega vidika pojavlja v delu strokovnih oseb cela vrsta problemov, ki jih na univerzi niso obravnavali. Če pogledamo to v svetu,

vidimo v celi vrsti državnih ustanov posebne šole za ljudi, ki so že zaposleni v gospodarstvu. Take šole so v Švici, Franciji, Belgiji, ZDA in Nemčiji. Obstojajo celo posamezne katedre na visokih šolah za izobraževanje vodstvenih oseb v gospodarstvu. Rešujejo se že komplicirane programske naloge na raznih mehanografskih strojih, o katerih na rednem šolanju, tudi na visokih šolah, ni posebno dovolj slišati. Napredne firme pošiljajo zlasti mlajši vodilni kader na vse mogoče dopolnilne tečaje; tako je na primer znana nemška firma poslala ves vodilni kader na dopolnilni tečaj višje matematike zaradi obravnave novih kompliciranih metod računanja.

Res je, da pri sposobnosti zaposlenih v strokovnih službah ne smemo izhajati samo iz formalne šolske izobrazbe. Praksa kaže, da tudi posamezniki z ustrezno strokovno izobrazbo ne zadovoljujejo na delovnih mestih, medtem ko nekateri drugi, ki sicer formalne strokovne

izobrazbe nimajo, na svojih delovnih mestih dosegajo ustrezne uspehe. Vendar to ne more biti pravilo. V današnjem razvoju gospodarstva postajajo posli že tako komplicirani, da jih je brez ustrezne izobrazbe zadovoljivo težko reševati. Mnenja sem, da je na področju strokovnega izobraževanja treba nujno delati v dveh smereh: 1. Kadrom, ki nimajo ustrezne formalne izobrazbe, svoje posle pa v redu opravljajo, je treba omogočiti pridobitev te izobrazbe; ni dvoma, da bodo ti kadri svoje posle še bolj opravljali. 2. Veliko bolj je treba skrbeti za tiste kadre, ki prihajajo iz ustreznih šol s formalno izobrazbo, z naknadnim izpopolnjevanjem. Resolucija o poglavitnih idejno-političnih nalogah slovenskih komunistov pravi v poglavju »Kadrovska politika in volitve« med drugim naslednje: »Na področju kadrovske politike so se administrativni odnosi in preživel kriteriji zadržali najdlje. Kadrovanje je povezano z močjo

razpolaganja s presežno vrednostjo in iz tega izvirajočimi političnimi pravicami. Vse bolj pomembna funkcija samoupravljanja postaja vzgajanje, usposabljanje in izbiranje kadrov.

Kadrovska struktura v gospodarstvu in na drugih področjih ne ustreza sodobnim zahtevam in zastavljenim ciljem. Ne gre predvsem za formalno kvalifikacijo, ki sama po sebi ne usposablja za vodilna mesta, pač pa gre za sposobnost uveljavljanja sodobnih zahtev in dosežkov v delovni organizaciji, tako glede uvajanja znanstvenih rezultatov in sodobne tehnologije kot tudi organizacije dela, razporeditve kadrov in odnosov med ljudmi. Dosedanja prizadevanja Zveze komunistov in drugih družbenih organizacij v zvezi z reelekcijo in štipendiranjem niso dala želenih uspehov, kar se med drugim kaže tudi v odnosu do mladih strokovnjakov.

Drugi pogoj za ustrezno delo strokovnih služb so tudi ustrezna sredstva, na podlagi katerih pripravljajo

Športna tekmovanja v počastitev dneva mladosti v Elektromehaniki

Vsako leto, že tradicionalno organizira športna komisija pri sindikatu množična tekmovanja v počastitev dneva mladosti. Tako je bilo tudi letos. Športniki so merili svoje sposobnosti v kegljanju, streljanju, malem nogometu, šahu in namiznem tenisu. V vseh panogah je nastopilo prek dvesto tekmovalcev.

Podrobni rezultati so naslednji:

Kegljanje (ekipno 10 tekmovalcev)

Ekipa	Število podrtih kegljev
1. Orodjarna (I)	716
2. Obrat ATN (II)	647
3. Tehnične službe	617
4. Orodjarna (II)	601
5. Vzdrževanje (I)	508
6. Obrat ATN (I)	502
7. Kino montaža	496
8. Produkcija	491
9. Obrat števec	480
10. Obrat stikal	447
11. Vzdrževanje (II)	439

Streljanje (ekipa 5 tekmovalcev)

Ekipa	Število krogov od 1500 možnih
1. Tehnične službe	1155
2. Obrat ATN	790
3. Obrat Lipnica	758
4. Vzdrževanje	456

Mali nogomet (ekipa 6 tekmovalcev)

Predtekmovanje

Orodjarna I. : Obrat števec 2:1, Orodjarna II. : Obrat ATN III. 2:3, Produkcija : Obrat ATN II. 4:3, Orodjarna I. : Tehnične službe 2:1, Vzdrževanje : Obrat ATN I. 4:0.

Polfinale

Vzdrževanje : Orodjarna I. 3:2, Obrat ATN III : Produkcija 3:1.

Finale

Orodjarna I. : Produkcija 3:1, Obrat ATN III : Vzdrževanje 2:1.

Prvo mesto je dosegla ekipa »Obrat ATN«, drugo »Vzdrževanje«, tretje »Orodjarna (I)«, četrto pa »Produkcija«.

Šah (ekipa 4 tekmovalcev)

Obrat števec 4 : Tehnične službe 4, Orodjarna 5 1/2 : Obrat števec 2 1/2, Orodjarna 4 : Tehnične službe 4.

Končna razvrstitev ekip:

1. Orodjarna 9 1/2
2. Tehnične službe 8
3. Obrat števec 6 1/2

Namizni tenis (posamezno)

1. Novak Anton — »Obrat ATN«, 2. Antolič Jože — »Tehnične službe«, 3. Cvirn Jože — »Produkcija«, 4. Leskovec Janez — »Obrat stikal«, 5. Tomažič Drago — »Orodjarna«, 6. Mohar Jože — »Produkcija«, 7. Zaranovič Franjo — »Obrat števec«, 8. Pogačnik Stane — »Polprevodniki«.

V soboto, 10. junija 1967 organiziramo športno srečanje s predstavniki Nikola Tesla iz Zagreba v nogometu, streljanju, kegljanju, rokometu, šahu in namiznem tenisu. Želimo, da se tega srečanja udeleži čimveč naših navijačev. Tekmovanja bodo od 15. ure dalje na igrišču »Mladosti« v Stražišču, kegljišču »Triglava«, strelskem domu Iskre in prostorih nad restavracijo Iskra.

Blíža se 4. julij — dan borca. Spet bodo oživele tradicije NOB, zopet bodo množično odmevale partizanske pesmi ob mnogih srečanjih borcev. — Slika kaže del udeležencev piknika članov ZB, ki je bil lani v Železnikih

Četrtri v državi

Kot smo poročali v prejšnji številki, so si atleti SC ISKRA z 2. mestom v Ljubljani zagotovili nastop na državnem prvenstvu v Kragujevcu, kamor je odšla ekipa z zelo malo upanja na boljše uvrstitve, saj so rezultati iz drugih republik pričali o močni konkurenci. Toda v Kragujevcu je ekipa presenetila. Vse tekmovanje je vodila s precejšnjo prednostjo pik, toda nerazumljiva diskvalifikacija Ferjana, ki je skakal v daljavo, jih je spravila na četrto mesto. Ekipa je bila zadovoljna tudi s četrtim mestom, saj ob tako slabi organizaciji ni mogla kaj več pričakovati. Organizator se ni potrudil niti v toliko, da bi žrebal proge, temveč so proge kar določali. Se na protest ekipe SC ISKRA so proge žrebali. Po tekmovanju so bile ekipe, sodelujoče na prvem finalu srednjih šol Jugoslavije, povabljene na slav-

nostno kosilo, ki ga je pripravil predsednik mesta Kragujevac. Ob tej priložnosti je bil proglašen za najboljšega športnika — dijaka Jugoslavije Matej Fister, član ekipe SC ISKRA.

Sodelovali so: Pori, Eržen, Zumer, Daneu, Majerič, Špič, Prezelj, Polenc, Maktič, Fister in Zupan. Predvsem je treba čestitati Fistru, ki je vrzel kroglo 15,48 m daleč.

Po tekmovanju je zmagoviti ekipi iz Kragujevca predal prehodni pokal predstavnik lista »Mladost«.

M. K.

DOPISUJTE V »ISKRO«!

Naslov uredništva: Kranj, Savska loka — Telefon št. 22-221 — int. 333

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta in moža IVANA MURNIKA se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz planske in nabavne službe, enoti vzdrževanje naprav, ter vsem ostalim tovarne »Elektromehanika« Kranj, za izraze sožalja in finančno pomoč.

Hčerka Stefka in žena Francka Murnik

ZAHVALA

Ob težki izgubi mojega očeta

FRANCA PODJEDA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v vrtniški produkciji tovarne »Elektromehanika« v Kranju za podarjeni venec in izrečno sožalje.

Lojze Podjed

ZAHVALA

Podpisani se najiskrenejše zahvaljujem za obiske in darila, ki sem jih sprejel v času moje bolezni od članov ekonomske enote »Vzdrževanje« in sindikalne podružnice. Posebno se zahvaljujem organom upravljanja in vodstvu tovarne, ki mi je omogočilo zdravljenje akutne bolezni ledvic in ožilja v zdravilišču Radenci.

Vsem skupaj najlepša hvala in prav lep tovariški pozdrav!

Tine Mlakar

ISKRA — glasilo delovne kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Tisk in klistelj: »ČP Gorenjski tisk« Kranj

mo na strokovnih osnovah optimalne rešitve. Težko si je zamisliti že nekoliko večje podjetje (več kot 500 delavcev), ki ne bi pri svojem delu uporabljalo sredstva, ki omogočajo optimalne rešitve. Kljub temu pa imamo danes še celo vrsto podjetij, ki ne razpolagajo na primer z mehanografijo in ostalimi tehničnimi pripomočki, s pomočjo katerih bi lahko prišli do res strokovnih odločitev. Še bolj žalostno pa je, da obstajajo pri celi vrsti vodilnih delavcev v podjetjih pomisleki zoper uvedbo mehanografije ali ostalih strokovnih pripomočkov in se držijo pri svojih odločitvah še vedno starih metod. Posamezna podjetja dobivajo večmilijardne kredite za razne investicije, ne poskrbijo pa, da bi bila uporaba teh sredstev najbolj optimalna, kar je mogoče več ali manj napraviti le z ustreznimi strokovnimi pripomočki. Vse večje firme na svetu imajo obdelavo poslovnih podatkov tako urejeno, da vodilni delavci vsako jutro dobe najvažnejše podatke za

prejšnji dan, kot tudi v kumulativni za vse leto. Le na taki osnovi so potem možni hitri strokovni ukrepi, ki zagotavljajo tudi uspešne rešitve.

Tako prihajamo zaradi nestrokovnosti kadrov in pomanjkanja ustreznih tehničnih pripomočkov do slabega poslovanja podjetja, slabih osebnih dohodkov delavcev in nezadovoljstva kolektiva. Poleg tega pa se seveda pojavlja vprašanje osebne odgovornosti, ki pa se v večini primerov ustavi na objektivnih težavah.

VIII.

Mislím, da v našem razpravljanju o odgovornosti dajemo premalo poudarka na priznanju delavcem, ki svojo službo vestno in z vso odgovornostjo opravljajo. Sicer spada to nekako v sistem nagrajevanja, kjer naj se realizira, kakor pravi Ustava v 2. poglavju Temeljnih načel uvodnega dela: »Pravica človeka kot posameznika in kot člana delovne skupnosti, da uživa sadove svojega dela in materialnega napredka

družbene skupnosti po načelih: »Vsak po svojih sposobnostih — vsakemu po njegovem delu«, in njegova dolžnost, da zagotavlja razvoj materialne osnove za lastno in družbeno delo in da prispeva k zadovoljevanju drugih družbenih potreb.«

Naš sistem nagrajevanja v delovnih organizacijah le vse premalo poudarja nagrajevanje tudi izven splošnega sistema nagrajevanja, nagrajevanje tistih delavcev, ki svoje delovne naloge ne samo v redu, ampak z velikim prizadevanjem in tudi z uspehom opravljajo. Mogoče bi bilo treba tudi pri predlogih za odlikovanja to bolj upoštevati, prav tako pa omogočiti takim delavcem hitreje napredovanje.

Če pogledamo določila Zakona o delu v Nemški demokratični republiki z dne 12. 4. 1961, vidimo v poglavju »Socialistična delovna disciplina — vsebina delovne discipline« posebno določbo, ki se nanaša na odlikovanja in ki se glasi:

»Socialistična država daje

priznanje delavcem za izjemne delovne uspehe in jih počasti z odlikovanji. Pristojni organi državne oblasti in vodje obratov morajo pospeševati delovno moralo in disciplino z odlikovanji. Dolžni so počastiti delavce z individualnimi in kolektivnimi odlikovanji, če so imeli izredne delovne uspehe, če so svoje naloge vzorno izpolnili ali so v eni tovarni dalj časa neprekinjeno dobro delali.

Odlikovanja se podeljujejo v sporazumu s pristojnimi sindikalnimi organi. Načeloma se dajejo javno, neposredno po opravljenem delu in v svečani obliki.

Odlikovanjem delavcem je zagotovljeno napredovanje in jih je treba pri kvalificiranju posebno upoštevati.«

Značilno je, da se določbe o odlikovanju nahajajo v poglavju »Socialistična delovna disciplina«. Mislím, da bo treba tudi pri nadaljnji izgradnji našega sistema odgovornosti bolj upoštevati nagrajevanje zlasti tistih delavcev, ki dosegajo nadpovprečne uspehe.